

hleděti z úřední moci, poněvadž je v neprospěch obžalovaného. V důsledku toho, co bylo uvedeno, je třeba kvalifikovati trestný čin obžalovaného jako přečin podvodu podle § 50 tr. nov., § 380 tr. z.

Trestnost tohoto trestného činu však zatím zanikla promlčením. Podle § 106, odst. 2 tr. z. u přečinů se promlčuje trestní řízení po uplynutí tří roků, pokud ovšem nenastalo přetržení promlčení ve smyslu § 108 tr. z. Podle zjištěných skutečností obžalovaný spáchal svůj čin v roce 1928, první soudní opatření proti pachateli stalo se však až dne 13. ledna 1932. Třiletá lhůta promlčecí tudíž uplynula a zanikla trestnost zmíněného přečinu promlčením. Tím, že obžalovaný byl pro tento čin odsouzen, byl zaviněn zmatek podle § 385, bod 1 c) tr. ř., k němuž jest hleděti z povinnosti úřední (§ 385, odst. 2 tr. ř.). Byly proto rozsudky obou soudů nižších stolic zrušeny a obžalovaný byl od obžaloby podle bodu 3 § 326 tr. ř. osvobozen.

Čís. 5349.

Odpovědnost lékaře, ošetřujícího nemocného, za případnou nedbalost. S hlediska § 356 tr. zák. nezáleží na tom, zda nevědomost lékařova prýští z nedokonalosti jeho vědeckého školení, či z nedostatku praxe.

(Rozh. ze dne 4. července 1935, Zm I 672/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmatečné stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 8. května 1934, jímž byl obžalovaný MUDr. S. uznán vinným přečinem podle § 335 tr. z. a podle § 259, čís. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin podle § 356 tr. z., napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil jako zmatečný a vrátil věc soudu prvé stolice, by o ní ve směru přečinu podle § 356 tr. z. znovu jednal a rozhodl.

Z d ů v o d ů :

Napadený rozsudek uznal obžalovaného vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. z., jež spáchal tím, že dne 16. srpna 1932 při exkubaci dělohy B. P-ové, proraziv jí dělohu a střevo, dopustil se činu a opominutí, o němž již podle přirozených jeho následků, které může každý snadno poznati, a podle předpisů zvláště vyhlášených, podle svého stavu a povolání a podle svých zvláštních poměrů mohl nahlédnouti, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečnost života, zdraví nebo bezpečnosti těla lidského, při čemž z toho vzešla smrt B. P-ové. Naproti tomu zprostil nalézací soud podle čís. 2 § 259 tr. ř. obžalovaného obžaloby pro přečin podle § 356 tr. z. při hlavním přelíčení pro tentýž skutek na obžalovaného rozšířené, jehož prý se dopustil tím, že se jako lékař při léčení nemocné B. P-ové dopustil takových chyb, z nichž nevědomost jeho je na bíledni, z čehož vzešla smrt B. P-ové.

Rozsudek soudu prvé stolice napadají zmatečné stížnosti obě strany, a to obžalovaný potud, pokud byl uznán vinným přečinem podle § 335 tr. z., státní zastupitelství pak potud, pokud obžalovaný nebyl uznán vinným též přečinem podle § 356 tr. z.

Zmateční stížnost státního zastupitelství by byla nepřípustná, kdyby skutečně šlo o to, aby týž skutek obžalovaného, v němž nalézací soud shledal skutkovou podstatu přečinu podle § 335 tr. z., byl mimo to podřaděn také ještě ustanovení § 356 tr. z. Neboť podle ustáleného rozhodování zrušovacího soudu nelze odsuzující rozsudek v neprospěch obžalovaného napadati z důvodů, že nepodřadil skutek všem trestním zákonům, které se k němu vztahují (ideální konkurence), byl-li skutek podřaděn pod onen ze souběžných zákonů, který ukládá na skutek trest nejostřejší (čís. 2154, 2728, 2771, 3199 a j. Sb. n. s.). Zmateční stížnost státního zastupitelství, uplatňující důvody zmatečnosti čís. 5, 9 a) § 281 tr. ř., domáhá se však vpravdě toho, aby skutek obžalovaného byl podřaděn pod onen předpis trestního zákona, který se k němu jediné může vztahovati. S toho hlediska je zmateční stížnost veřejného žalobce přípustná. Ve věci samé nutno si uvědomiti, že podle ustálené judikatury nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího, shodující se s judikaturou bývalého nejvyššího soudu vídeňského, poskytuje trestní zákon ošetřujícímu lékaři v poměru k nemocnému vzhledem k povaze lékařského povolání a k těžkostem s jeho výkonem spojeným výsadní postavení potud, že omezuje jeho odpovědnost za případnou nedbalost způsobem v § 356 až 358 tr. z. vytčeným, takže nelze lékaře vykonávajícího své povolání vůbec stíhati podle všeobecných ustanovení §§ 335 a 431 tr. z., ledaže by šlo o takový úkon, jenž nespadá již v rámec onoho povolání, jak by tomu na příklad bylo při zásahu lékaře na ženě těhotné, nikoli nemocné (srov. rozh. čís. 1441, 1941 víd. sb. a rozh. čís. 1233, 2207, 3733, 3863, 4775 sb. n. s.). Rozsudek soudu první stolice shledává nedbalost obžalovaného, jíž tento přivodil smrt B. P-ové, v chybách, jichž se dopustil při exkubaci dělohy této nemocné tím, že postřehnuv při kyretáži, že kyreta mu zabíhá hlouběji do stěny děložní, a byv na to též Dr. P-em upozorněn, v kyretáži pokračoval a opominul ihned přivolati zkušeného gynekologa. Toto rozsudkem zjištěné nedbalé jednání a opominutí obžalovaného nelze však podle toho, co shora uvedeno, kvalifikovati za přečin podle § 335 tr. z., nýbrž jest je posuzovati jediné s hlediska speciálního ustanovení § 356 tr. z.

Pokud pak jde o přečin podle § 356 tr. z., zjistil napadený rozsudek, že se obžalovaný dopustil jako ošetřující lékař nemocné B. P-ové chyb, jimiž byla přivoděna její smrt; zprostil však obžalovaného podle čís. 2 § 259 tr. ř. obžaloby pro přečin podle § 356 tr. z. proto, že neshledal za prokázáno, že chyby, jichž se obžalovaný dopustil, byly takové, že je z nich nevědomost obžalovaného na bíledni, a odůvodňuje svůj výrok, že posléze uvedenou okolnost nelze pokládati za prokázánu, tím, že obžalovaný neměl potřebné praxe a nemusil v důsledku toho předpokládati, že zranění jím P-ové způsobené může míti takový rozsah, jak znalci lékaři zjistili.

Právem napadá zmateční stížnost státního zastupitelství tento právní názor nalézacího soudu důvodem zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Nelzeť při řešení otázky, zda se lékař dopustil takových chyb, že z nich je na bíledni jeho nevědomost, přihlížeti k okolnosti, měl-li obžalovaný potřebnou praxi či ne, neboť nezáleží na tom, z čeho nevědomost obžalovaného lékaře prýští, zda z nedokonalosti jeho vědeckého školení nebo

z nedostatku praktických zkušeností. Lékař, který se při léčení nemocného dopustil hrubých chyb, svědčících o jeho nevědomosti, nemůže se omluviti najmě nedostatkem praxe. To plyne již z úvahy, že jinak by byl úplně zmařen účel ustanovení § 356 tr. z. (srov. Miříčka, Trestní právo hmotné, 1934, str. 58). Nedostatek praxe měl obžalovanému naopak býti pohnutkou, aby se zdržel lékařského úkonu, pro který jeho schopnosti, zkušenosti a poznatky nestačí. Kdyby tedy bylo zjištěno, že chyby, jichž se obžalovaný dopustil, byly takové, že je z nich jeho nevědomost na bíledni, zakládal by skutek obžalovaného přečin podle § 356 tr. z. (a jen tento přečin) bez ohledu na to, zda tato nevědomost má svůj základ v nedostatku potřebné praxe.

Bylo proto zmateční stížnosti státního zastupitelství již s tohoto hlediska vyhověti, aniž bylo třeba se obíratí výtkami, jež stížnost s hlediska zmatku čís. 5 § 281 tr. ř. činí rozsudku proto, že nepřihlíží k tomu, co obžalovaný sám udal o své předchozí praxi, a to zejména též v oboru gynekologie, pokud se týče gynekologické chirurgie a ježto podle toho, co bylo nahoře dolíčeno o poměru předpisu § 335 tr. z. k ustanovením §§ 356 až 358 tr. z., nemůže obstáti ani výrok napadeného rozsudku odsuzující obžalovaného pro přečin podle § 335 tr. z., bylo napadený rozsudek v celém rozsahu zrušiti (arg. a contrario první věty § 289 tr. ř.). Jelikož pak rozsudek se svého mylného právního stanoviska neučinil potřebného zjištění v otázce, zda se obžalovaný dopustil takových chyb, z nichž bez ohledu na to, zda měl potřebnou praxi — je na bíledni jeho nevědomost, nezbylo než podle § 288, odst. 2, čís. 3 tr. ř. vrátiti věc soudu prvé stolice, by ji ve směru obžaloby pro přečin podle § 356 tr. z. znovu projednal a rozhodl.

Čís. 5350.

Keď poškodenie na tele so smrteľným výsledkom vzniklo zúmyselným jednaním dvoch alebo viac osôb, môže byť ich čin kvalifikovaný podľa miernejšieho ustanovenia § 308 tr. zák. len vtedy, keď nie je daná skutková povaha spolupachateľstva podľa § 70 tr. zák.

K akému úmyslu sa niesla činnosť pachateľova, treba vyvodíť — ak niet dôkazov o pohnútku a účelu činu — zo spôsobu činu, druhu použitého nástroja a dôležitosti orgánu tela, ktorý bol napadnutý, a sily rán.

(Rozh. zo dňa 10. júla 1935, Zm IV 258/35.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti V. Š. a spol., obžalovaným zo zločinu vraždy, zmatočnú sťažnosť obhájcu obžalovaného V. Š. čiastočne odmietol, čiastočne zamietol; vyhovujúc však zmatočnej sťažnosti štátneho zastupiteľstva, z dôvodu zmätku podľa § 385, čís. 1 b) tr. p. zrušil najvyšší súd rozsudok prvého súdu vo výroku o kvalifikácii trestného činu obžalovaných I. Š. a M. Š. a kvalifikoval tento čin ako zločin úmyselného zabitia podľa §§ 70 a 279 tr. z. — — —

Z d ô v o d o v:

Dôvod zmätku podľa § 29, čís. 4 por. nov. bol obhájcom obžalovaného V. Š. uplatňovaný preto, že súd zamietol jeho návrh na polozenie